

การดำเนินการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้ คือ

การสร้างแบบสอบถาม

(๑) ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราเรียน เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ และการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการดำเนินงานของโครงการสอน ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยง

(๒) สัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ ครูอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกสอนถึงเรื่อง การดำเนินงาน และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน วิธีที่ใช้แก้ปัญหา รวมทั้งความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอน

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้มี ๓ ชุด จัดตามประเภทของประชากร คือ แบบสอบถามสำหรับ นักศึกษาฝึกสอน แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ และแบบสอบถามครูอาจารย์พี่เลี้ยง

ชนิดของแบบสอบถาม

ชนิดของแบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. แบบให้เลือกตอบ (Check - list)
๒. แบบปลายเปิด (Open - end)
๓. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - scale)

แบบสอบถามทั้ง ๓ ชุดคือ ของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์
เลี้ยง มี ๕ ภาค คือ

- ภาค ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ภาค ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยาลัย
- ภาค ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับนิเทศน์ฝึกสอน
- ภาค ๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน

(๓) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบประชากรที่คัดเลือกไว้แล้ว ๒๐ คน
และนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์คำตอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

๑. กำหนดจำนวนวิทยาลัยครูที่ใช้ในการวิจัย โดยมีหลักเกณฑ์พิจารณา คือ เป็น
วิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับ ป.ก.ศ. สูง ในภาคการศึกษา ๑ ซึ่งมีจำนวน ๖ แห่ง ดัง
ต่อไปนี้

- ๑. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- ๒. วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
- ๓. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ๔. วิทยาลัยครูพระนคร
- ๕. วิทยาลัยครูจันทร เกษม
- ๖. วิทยาลัยครูนครปฐม

๒. สำหรับตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาฝึกสอน คือนักศึกษาฝึกสอนระดับ
ป.ก.ศ. สูง สายสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูทั้ง ๖ แห่งดังกล่าวแล้ว ได้ตัวอย่างประชา-
กร ๑๕๐ คน จากวิทยาลัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	๓๐ คน
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	๓๐ คน
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๕๐ คน
วิทยาลัยครูจันทร เกษม	๓๐ คน
วิทยาลัยครูพระนคร	๑๐ คน
วิทยาลัยครูนครปฐม	๓๐ คน

การที่ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาฝึกสอนจากวิทยาลัยครูพระนครมีจำนวนน้อย เพราะวิทยาลัยครูพระนครมีนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.ก.ศ. สูง สายวิชาสังคมศึกษาเพียง ๑๐ คน เท่านั้น

๓. สำหรับตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์ในเทศก์ คืออาจารย์ในเทศก์สายวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูทั้ง ๖ แห่ง ดังกล่าวนี้ ได้ตัวอย่างประชากร ๒๐ คน จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	๓ คน
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	๕ คน
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๓ คน
วิทยาลัยครูจันทร เกษม	๓ คน
วิทยาลัยครูพระนคร	๓ คน
วิทยาลัยครูนครปฐม	๓ คน

๔. สำหรับตัวอย่างประชากรที่เป็นครูอาจารย์พลีเลี้ยง คือครูอาจารย์พลีเลี้ยง สายวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกสอนจากวิทยาลัยทั้ง ๖ แห่งนี้ไปทำการสอน ได้ตัวอย่างประชากร ๕๐ คน จากโรงเรียนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนสาธิต บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๒. โรงเรียนสาธิตสวนสุนันทา
๓. โรงเรียนปทุมคงคา

๔. โรงเรียนเทพศิลา
๕. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
๖. โรงเรียนทอวัง
๗. โรงเรียนศึกษานารี
๘. โรงเรียนอินทาราม
๙. โรงเรียนวัดบวรเมณฑล
๑๐. โรงเรียนทวีธาภิเศก
๑๑. โรงเรียนโยธินบูรณะ
๑๒. โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์
๑๓. โรงเรียนราชินีบูรณะ
๑๔. โรงเรียนบางเลนวิทยา
๑๕. โรงเรียนบางหลวงวิทยา
๑๖. โรงเรียนบางกะปิ
๑๗. โรงเรียนพญาไท

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยทั้ง ๖ แห่ง ดังกล่าวนี้นักวิจัยเอง พร้อมกับมีจดหมายขอความร่วมมือจากกรมฝึกหัดครู ไปยังผู้อำนวยการของวิทยาลัยทั้ง ๖ แห่งนี้ ได้มอบแบบสอบถามให้กับอาจารย์หัวหน้าแผนกที่จัดการเกี่ยวกับการฝึกสอน เพื่อช่วยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาฝึกสอนและอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยตอบ และได้วันที่จะไปรับแบบสอบถามคืน

๒. สำหรับแบบสอบถามของครุอาจารย์พี่เลี้ยง ใ้แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งส่งนักวิจัยเอง อีกส่วนหนึ่งส่งไปทางไปรษณีย์ ทั้ง ๒ อย่างนี้ได้มีจดหมายขอความร่วมมือจากกรมวิสามัญไปยังอาจารย์ใหญ่แต่ละโรงเรียนด้วย แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้สอดซองติดแสตมป์พร้อมกับเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การ

ส่งคืนมา

๓. คำตอบจากแบบสอบถามทั้ง ๓ ประเภทที่ได้รับคืนมามีจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๗ ชุด คือจากนักศึกษาฝึกสอน ๑๕๐ ชุด จากอาจารย์นิเทศก์ ๒๐ ชุด และจากครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๔๗ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนมา ๘๖.๕๐ %

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

(๑) ส่วนที่หนึ่งของแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอน และครูอาจารย์พี่เลี้ยง นำมาแจกนับ (tally) หากความถี่โดยแยกตามหัวข้อในแบบสอบถามนั้น หากค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต โดยใช้สูตร $\frac{\sum fx}{N}$ ^๑ และบางหัวข้อยังได้หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร $\sqrt{\frac{\sum (x-\bar{x})^2}{N}}$ ^๒ ด้วย แล้วเสนอเป็นแบบความเรียง

(๒) ส่วนที่สองของแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอนและครูอาจารย์พี่เลี้ยง นำมาแจกนับ (tally) หากความถี่ แล้วนำมาเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปน้อย เสนอเป็นแบบความเรียง

(๓) ส่วนที่สามและส่วนที่สี่ ของแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอน และครูอาจารย์พี่เลี้ยงนำมาแจกนับ (tally) หากความถี่ ว่าแต่ละอันดับมีคนตอบกี่คน คิดเป็นร้อยละเท่าไร แล้วหาค่าเฉลี่ยของแต่ละรายการโดยกำหนดคะแนนให้แต่ละอันดับดังนี้

^๑ ประคอง กรวรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พระนคร : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๐๘ หน้า ๓๗

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕

ดีมาก	เทียบกับคะแนน	๕	คะแนน
ดี	เทียบกับคะแนน	๔	คะแนน
ปานกลาง	เทียบกับคะแนน	๓	คะแนน
ไม่สู้ดี	เทียบกับคะแนน	๒	คะแนน
ไม่ดีเลย	เทียบกับคะแนน	๑	คะแนน

สมมติในข้อ ๑ มีคนตอบในช่อง (ดีมาก)	a	คน
(ดี)	b	คน
(ปานกลาง)	c	คน
(ไม่สู้ดี)	d	คน
(ไม่ดีเลย)	e	คน

$$\text{ค่าเฉลี่ยข้อ ๑} = \frac{๕a + ๔b + ๓c + ๒d + ๑e}{a+b+c+d+e}$$

เมื่อค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเทียบอันดับโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๐๐-๑.๕๕	ถือว่า	ไม่ดีเลย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๖-๒.๕๕	ถือว่า	ไม่สู้ดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๖-๓.๕๕	ถือว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๖-๔.๕๕	ถือว่า	ดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๖-๕.๐๐	ถือว่า	ดีมาก

นำค่าเฉลี่ยที่ได้แต่ละหัวข้อของ อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอน และครูอาจารย์
พี่เลี้ยง มาเปรียบเทียบกัน นำเสนอเป็นตาราง จากนั้นจึงได้แปลความหมายของค่าสถิติ
ที่ได้จากผลของการวิเคราะห์